

Uniwersytet
ŁÓDZKI

Prof. dr hab. Witold Broniewicz

Profesor Witold Broniewicz urodził się 8 czerwca 1923 r. w Białymstoku. Lata szkolne spędził na Wileńszczyźnie, skąd wywodzi się jego rodzina. W roku 1945 przybył w następstwie wydarzeń powojennych do Łodzi i wstąpił na Wydział Prawno-Ekonomiczny utworzonego w tymże roku Uniwersytetu Łódzkiego, z którym związał swoje dalsze koleje życiowe. Po uzyskaniu w 1949 r. tytułu magistra prawa podjął pracę w Katedrze Postępowania Cywilnego Uniwersytetu Łódzkiego jako asystent. W 1959 uzyskał stopień doktora prawa na podstawie częściowo opublikowanej pracy o przyznaniu w polskim procesie cywilnym, zaś habilitował się w 1963 r. na podstawie rozprawy pt. *Legitymacja procesowa*. Tytuł profesora nadzwyczajnego został mu nadany w 1973 r., a profesora zwyczajnego w 1982 r.

Stale pomnażany dorobek naukowy Profesora Witolda Broniewicza sięga 300 pozycji, przede wszystkim z dziedziny postępowania cywilnego. Do dorobku tego sięgają szeroko inni autorzy, wykorzystywany jest także przez praktykę, zwłaszcza w orzecznictwie Sądu Najwyższego i Trybunału Konstytucyjnego.

Wśród opracowań naukowych Profesora na uwagę zasługuje przede wszystkim obszerny podręcznik postępowania cywilnego, który doczekał się dziesięciu wydań. Podręcznik ten stanowi zarys systemu polskiego prawa postępowania cywilnego i należy do czołowej pozycji polskiej literatury postępowania cywilnego. Spośród innych opracowań naukowych Profesora wymienić należy dwie książki: *Następstwo procesowe w polskim procesie cywilnym* (Warszawa 1971) oraz wydany we Włoszech komentarz do polskiego kodeksu postępowania cywilnego w języku włoskim (*Codice di procedura civile polacco. Traduzione e commento*, Rimini 1981) z bibliografią sięgającą XVI stulecia. Przekład ten w opinii profesora Jerzego Wróblewskiego stanowi nie tylko „doniosłe wydarzenie dla komparatystyki prawniczej”, ale także „doniosły

fakt kulturowy, wykraczający poza ścisłe ramy prawnicze”. Na dorobek naukowy Profesora Witolda Broniewicza składają się ponadto rozprawy, studia i artykuły, glosy do orzeczeń Sądu Najwyższego, recenzje, sprawozdania i inne publikacje, z czego blisko 40 w językach obcych publikowanych za granicą (Włochy, Niemcy, Francja, Japonia, Ukraina), stanowiących promocję prawa polskiego i polskiej myśli prawniczej za granicą.

Nie sposób szczegółowo wymienić wszystkich zasług Profesora Witolda Broniewicza w rozwoju teorii prawa postępowania cywilnego. Konieczne wydaje się jednak zwrócenie uwagi na trzy zasadnicze koncepcje teoretyczne dotyczące istoty procesu cywilnego. Na uwagę zasługuje przede wszystkim teoria prawa jurysdykcyjnego, wyróżnionego i usytuowanego w płaszczyźnie podziału między prawem postępowania i prawem materialnym. Następnie wymienić wypada koncepcję legitymacji procesowej, która w ujęciu Profesora przysługuje podmiotowi objętemu działaniem normy indywidualno-konkretnej przytoczonej w powództwie niezależnie od istnienia tej normy w rzeczywistości. Jako kolejną odnotować należy teorię przedmiotu procesu cywilnego ujmowanego jako twierdzenia powoda o istnieniu albo nieistnieniu określonej normy indywidualno-konkretnej przedstawionej sądowi celem wiążącego ustalenia tego istnienia albo nieistnienia.

Profesor Witold Broniewicz wielokrotnie reprezentował polską naukę postępowania cywilnego poza granicami kraju, biorąc udział w konferencjach i kongresach międzynarodowych, przyczyniając się do pogłębienia znajomości polskiego prawa procesowego za granicą. Utrzymuje żywe kontakty z ośrodkami naukowymi Włoch, Niemiec, Austrii, Francji, Szwajcarii, Japonii, Ameryki Łacińskiej, Słowacji. Wygłosił wiele wykładów na kilkunastu uniwersytetach zagranicznych (Kijów, Tbilisi, Mediolan, Pawia, Bolonia, Rzym, Perugia, Katania, Turyn, Wenecja, Messyna, Sassari, Zurych, Lyon, Wiedeń, Bonn, Tokio, Ateny).

Od wielu lat Profesor Witold Broniewicz jest członkiem kilku zagranicznych stowarzyszeń naukowych, w tym Association Henri Capitant, International Association Procedural Law, Wissenschaftliche Vereinigung für International Verfahrensrecht, Institut Canadien Iner-Americain de Recherche.

W uznaniu zasług naukowych Profesor Witold Broniewicz został uhonorowany księgą pamiątkową *Symbolae Vitoldo Broniewicz dedicatae* (1998), zawierająca 30 artykułów w różnych językach (polskim, włoskim, niemieckim i francuskim).

Przedstawiony zarys osiągnięć Profesora Witolda Broniewicza oraz wskazane dane biograficzne nie są w stanie oddać w pełni wybitnej osobowości Profesora oraz właściwego miejsca, jakie zajmuje od szeregu lat w polskiej i światowej nauce postępowania cywilnego. Uchodzi niewątpliwie za jednego

Uniwersytet
ŁÓDZKI

z najwybitniejszych specjalistów prawa postępowania cywilnego
o międzynarodowej sławie.